

פרוטוקול מס' 65
מישיבת ועדת החוץ והביטחון
יום שני, כ"ג בתמוז התשע"ד (21 ביולי 2014), שעה 11:30

סדר היום:

הצעת חוק הממשלה (תיקון - שחרור אסירים משיקולים מדיניים או ביטחוניים), התשע"ד-2014

נכחו:

חברי הוועדה:

זאב אלקין – היו"ר
רוברט אילטוב
אריה דרעי
רון הופמן
נסים זאב
ישראל חסון
עליזה לביא
יריב לוין
מאיר פרוש
מאיר שטרית

אורית סטרוק
משה זלמן פייגלין
יפעת קריב
אילת שקד

מוזמנים:

אמי פלמור	–	עו"ד, מנכ"לית משרד המשפטים
נעמה פויכטונגר	–	עו"ד, ממונה, ייעוץ וחקיקה (פלילי), משרד המשפטים
עמי ברקוביץ'	–	עו"ד, ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
קרן דהרי בן נון	–	עו"ד, ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
דנה יפה	–	עו"ד, ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
איתן בן דוד	–	סגן ראש המל"ל ורמ"ט לוט"ר, משרד ראש הממשלה
אדם וולפסון	–	עו"ד, עוזר ראשי ליועץ המשפטי, משרד ראש הממשלה
דניאלה בן אשר סיטון	–	עו"ד, משרד ראש הממשלה
ד.	–	משרד ראש הממשלה
מיכל צוק שפיר	–	עו"ד, היועצת המשפטית, בית הנשיא
סני"צ אליעזר כהנא	–	עו"ד, עוזר היועץ המשפטי, המשרד לביטחון פנים
עמיר פוקס	–	המכון הישראלי לדמוקרטיה
משה פרוכט	–	פורום קהלת למדיניות
ד"ר אביעד בקשי	–	פורום קהלת למדיניות
מאיר אינדור	–	אלמגור

ייעוץ משפטי:

מירי פרנקל-שור
עידו בן יצחק
יובל יעקובי

מנהל הוועדה:

שמואל לטקו

רישום פרלמנטרי:

אהובה שרון - חבר המתרגמים

הצעת חוק הממשלה (תיקון - שחרור אסירים משיקולים מדיניים או ביטחוניים), התשע"ד-2014היו"ר זאב אלקין:

שלום לכולם. אני מתכבד לפתוח את ישיבת החוץ והביטחון. אנחנו בדיון פתוח. דיון חקיקה הוא דיון פתוח, אלא אם כן נאמר אחרת.

הישיבה מוקדשת להצעת חוק ממשלה תיקון, שחרור אסירים משיקולים מדיניים או ביטחוניים התשע"ד-2014, הכנה לקריאה ראשונה. כבר אמרנו שהישיבה היא לא במתכונת חסויה. היות ולא נמצא כאן אף אחד אחר מיוזמי החוק חוץ ממני, אני אעביר לעצמי את זכות הדיבור ואציג את הרציונל של הצעת החוק.

הצעת החוק נולדה במקביל לאירועים האחרונים ואירוע החטיפה האחרונה של שלושת הנערים כאשר עלתה השאלה אם ניתן להפעיל לחץ על ארגון החאמס שחטף באמצעות החזרה לכלא של מי שנקראו משוחררי גלעד שליט. התברר שרק לגבי חלק מהם זה אפשרי כי אמנם במהלך השחרור הם חתמו על איזשהו כתב התניה – זה גם במצב החוקי הקיים היום – והאנשים לגביהם היו ידיעות כאלה ואחרות על כך שהם הפרו את כתב ההתניה בצורה כזאת או אחרת, אם זה שינוי או סטייה ממקום אפשרי למגורים ואם זה כמובן חזרה לפעילות כזאת או אחרת של טרור, ובמידה והמדינה סברה שיש לה יכולת להוכיח זאת בצורה מסודרת, כולל צורך לחשוף מקורות לידיעה, שזה גם לפעמים היה שיקול דעת, כל האנשים האלה נעצרו כאשר נדמה לי שמדובר ב-54 לפי מה שדווח לנו.

משה זלמן פייגלין:

היו כאלה שלא הסכימו לחתום?

היו"ר זאב אלקין:

לא ידוע לי על דבר כזה. היו הרבה ממשוחררי שליט, מה שנקרא כבדים, שאין לגביהם מידע מפליל או שאין מידע שהמדינה מוכנה לחשוף אותו משיקולים של מקורות. כאלה או שלא נעצרו בכלל או שלאחר שנעצרו יש את תהליך הבדיקה שזה עובר כרגע מול ועדות רלוונטיות, יצטרכו להיות משוחררים. התברר שלמדינה אין כלי להחלטה גורפת להגיד שכולם חוזרים לכלא.

מאיר אינדור:

למה לא מעצר מינהלי?

היו"ר זאב אלקין:

כי גם מעצר מינהלי הוא כלי שדורש התייצבות לאחר מכן במערכת שיפוטית רלוונטית, אם זה בית משפט צבאי והוכחות כאלה ואחרות. זה לא כלי שמדינה יכולה לומר כאוות נפשה שלא בא לה עכשיו והיא עוצרת בן אדם. זה כלי שהוא יותר נוח אבל הוא עדיין כלי שיש לו הליך מסודר והוא דורש ראיות והתייצבות.

משה זלמן פייגלין:

אני לא מבין משהו. כאן למיטב הבנתי - ותקן אותי אם אני טועה - לא היה איזשהו הליך חוקתי בין מדינות סוברניות שהיו במלחמה אחת מול השנייה וביצעו חילופי שבויים על פי אמנות בינלאומיות.

היו"ר זאב אלקין:

לא.

משה זלמן פייגלין:

כאן מדובר בארגון טרור.

היו"ר זאב אלקין:

אני תכף אסביר מה הבעיה. אני תכף אסביר איך נולדה הצעת החוק ואז תבין מה הבעיה.

משה זלמן פייגלין:

אני רוצה בכל זאת לחדד כדי שבהסבר שלך תיתן את התשובה לשאלה הזאת. איפה בכלל נולדת הבעיה את מי אני יכול לשוב ולעצור, על פי איזה חוק כשאין בכלל חוק?

היו"ר זאב אלקין:

תכף אני אסביר. זאת בדיוק הנקודה. כשהתחלתי להתעמק בסוגיה הזאת והבנתי למה בלתי אפשרי לעשות בהיקף מלא את מה שהצענו לממשלה והיא אימצה בהיקף חלקי היכן שהיו לה כלים משפטיים, התברר שהבעיה היא מאוד מאוד פשוטה. עד היום, מה היה הליך השחרור למרות שהיה אולי אפשר לעשות זאת בדרך אחרת? הליך השחרור היה דרך מסלול החנינה. קרי, התבצע כאן משהו מאוד מוזר אבל הוא קיבל כבר מזמן את האסמכתא של בג"ץ. הוא הותקף בבג"ץ לא פעם ולא פעמיים ובג"ץ נתן לזה הכשר. הממשלה מתכנסת ומקבלת בפועל את ההחלטה אבל הביצוע נעשה דרך מסלול שמלכתחילה בכלל לא נועד לצורך הזה והוא מסלול של החנינה על ידי נשיא המדינה למרות שלפי החוק וכוונת המחוקק מלכתחילה הייתה שמסלול חנינה הוא מסלול אישי והוא לא מסלול קבוצתי, הוא לא יכול להיות קשור לעסקה כזאת או אחרת והוא מופעל אם יש המלצה של מחלקת חנינות במשרד המשפטים או נעשים שיקולים אחרים, אבל הוא מסלול פרסונלי ולא מסלול קבוצתי.

משה זלמן פייגלין:

בעצם אתה אומר לי שהחנינה היא זו שנתנה את האפשרות.

היו"ר זאב אלקין:

בדיוק. התברר שבגלל שזה המסלול היחיד שבו זה מתבצע היום, האנשים קיבלו חנינה אלא אם כן הם לא מקיימים את התנאי שהחנינה הייתה על פיו. לכן אותם מחבלים, גם אם הם היו רוצחים כבדים ביותר, ברגע ששחררו במסלול חנינה ואי אפשר להוכיח או אי אפשר להציג את ההוכחות – יש הוכחות אבל לא רוצים להציג אותן – שהם הפרו את התנאי, החנינה בתוקף והם זכים כשלג כי החנינה מחקה, כמו כל חנינה, את האישום גם אם הם יצאו הרבה לפני הזמן שמבחינת הצדק המוסרי היה נכון שישתחררו. זאת אומרת, יש כאן ערבוב של החלטה שהיא במקור מדינית-ביטחונית עם מסלול שהוא מסלול משפטי של איזשהו צדק משפטי ולפנים משורת הדין – כל חנינה היא לפנים משורת הדין אבל היא קיימת בחוק הישראלי – והערבוב הזה, כפי שאמרתי, הותקפה בבית המשפט כי יש כאן שאלה למה הנשיא צריך להיות חותמת גומי של החלטת ממשלה, אבל בית המשפט מספר פעמים נתן את על זה את הדעת ואכן אישר שהמצב הוא תקין.

מאיר אינדור:

שזה סוברני לממשלה מטעמים מדיניים והוא לא מתערב.

היו"ר זאב אלקין:

לא, הוא כן מתערב. בסוף זה עובר דרכו. הוא חותם על זה והוא עושה את החנינה.

זאת הסיטואציה המשפטית שקיימת היום וכתוצאה מכך יחד עם חבריי – בינתיים חלקם כבר הצטרפו לחדר הזה – הגשנו את ההצעה. יש כאן שורה של חברי כנסת מהרבה מאוד סיעות הבית והם אני, יריב לוין, אילת שקד, אלעזר שטרן, אורית סטרוק, מרדכי יוגב, דוד צור, רוברט אילטוב, עמרם מצנע, דוד רותם, רונן הופמן, משה גפני, עליזה לביא ואיתן כבל. אתם רואים שזה מייצג הרבה מאוד סיעות בבית, גם קואליציה וגם אופוזיציה. באנו ואמרנו שהבנו את הבעיה ואנחנו מציעים לזה פתרון משפטי. באמת זה לא נכון ולא צודק ולא מוסרי אם הממשלה מחליטה מהשיקולים שלה לשחרר, אפשר להתווכח ובבית הזה יש ויכוח גדול האם בכלל נכון לשחרר ואם כן נכון לשחרר, כמה לשחרר. יש את המלצות ועדת שמגר, יש הצעות חוק שמציעות לאמץ את זה כחקיקה, יש הצעת חוק של אילת למשל שכרגע היא בשלב מתקדם של דיון בוועדת החוקה שנותנת לרשות השופטת סמכות – לפחות זה היה במקור – להגביל את השחרור. יש כל מיני יוזמות אבל הצעת החוק הזאת כרגע לא נכנסת לתוך הוויכוח הזה של כן לשחרר או לא לשחרר, כמה ולמה, אלא היא אומרת את הדבר הבא: אם היום יש פרקטיקה משפטית קיימת שהממשלה משחררת,

אני רוצה לשחרר את הממשלה מהחובה לקבל על זה חנינה של הנשיא כי אני לא רוצה מסלול חנינה לשחרור הזה, זאת לא חנינה אמיתית כי אף אחד לא התכוון לחון את אותם אנשים, והשחרור יהיה מעין שחרור מינהלי או שחרור על תנאי. קרי, הם משוחררים אבל כל רגע שהממשלה תחליט אחרת מתוקף השתנות הנסיבות – למשל חס וחלילה פרשה חטיבה חדשה או משהו אחר – או בגלל שבן אדם לא מתנהג לפי התנאים שהגבילו לו, תוכל הממשלה או הרשויות שמוסמכות על ידי הממשלה להחזיר אותו לכלא כדי לרצות את מלוא העונש. בפועל העונש לא נמחק אלא זאת מעין חופשה. השחרור הופך למעין חופשה.

מאיר פרוש:

היום זה לא מעוגן.

היו"ר זאב אלקין:

לא. היום הדרך היחידה לשחרר זה לתת חנינה. הסברתי לפני שנכנסת שהחנינה שלהם הייתה על תנאי והם חתמו על כתב מסוים. לכן אנשים שהפרו את התנאי ויש לך הוכחות ואתה גם מוכן לחשוף אותן – כי יש כאן גם סוגיה של מקורות ולא תמיד כאשר יש הוכחות אנחנו רוצים לחשוף את המקורות, זאת שאלה של שיקול עלות-תועלת – רק במצב כזה אתה יכול להגיד שהחנינה של אותו אדם לא בתוקף והוא חוזר לכלא, וזה תהליך משפטי שמתקיים בימים האלה לגבי אותם עצורים. בפועל עצורים 54 אנשים שזה המספר אותו אני מכיר.

מאיר שטרית:

על פי החוק הזה הממשלה יכולה לשחרר גם אסירים ישראלים?

היו"ר זאב אלקין:

גם היום זה כך. חלק מהאסירים הביטחוניים ששוחררו.

מאיר שטרית:

אני מדבר על האסירים הפליליים. עבריינים פליליים. הממשלה יכולה לשחרר?

היו"ר זאב אלקין:

כהחלטה מדינית-ביטחונית? ברור שלא. אתה רואה את הממשלה מתכנסת ומחליטה?

מאיר שטרית:

אני מציע שהחוק יאמר את זה בצורה מפורשת. שהחוק יאמר שמדובר רק באסירים ביטחוניים.

אורית סטרק:

זה כתוב.

מאיר שטרית:

אני לא יודע מה כתוב כי החוק לא בפני.

היו"ר זאב אלקין:

כדאי לתת את הנוסח לחבר הכנסת שטרית, גם של החוק המקורי וגם את הצעת הנוסח של הייעוץ המשפטי של הוועדה.

חברים, תכף ניכנס לדיון וכדי שנוכל לדון על הנוסח, נציג נוסח מעודכן בהשוואה לטרומית, נוסח שגובש על ידי היועצת המשפטית של הוועדה שקיימה כאן התדיינות מול משרד המשפטים. עד עכשיו הסברתי את הרקע להיווצרות הצעת החוק ואת הבעיה שהצעת החוק מנסה להתמודד אתה, אותו צורך להזדקק למסלול החנינה כאשר המטרה העיקרית היא ברורה. אחרי שהסברתי את כל הרקע, המטרה של היוזמות הייתה ברורה מאוד והיא הייתה לייצר מעין מנגנון, אם תרצו הרתעה או לחץ על ארגון טרור שידע

שלמעשה כל ההישגים שלו בעבר יכולים לרדת לטמיון אם הוא מבצע למשל חטיפה חדשה כי מותר לממשלה לעשות את מה שהיא עשתה עם עצורי שליט, לא עם קבוצה קטנה של חמישים אנשים מתוך אלף אנשים ששחררו אלא עם קבוצה הרבה יותר רחבה, פחות או יותר עם כולם. כמוכן בסיטואציה הזאת ארגון טרור יעשה כבר שיקול משלו אם הוא רוצה במכה אחת להכניס לכלא הרבה מאוד אנשים ששחררו ממנו שלא כדין כי כל שחרור מסוג זה, הוא בוודאי שחרור שלא כדין.

זה הרקע. תכף נפתח את הדיון. אני רוצה לעדכן את החברים איך נוצר הנוסח שהיועצת המשפטית הניחה על שולחנכם והוא זה שעומד כאן לדיון.

למעשה ועדת שרים לחקיקה עת היא אישרה את החוק, היא ביקשה שני דברים. תנאי אחד שהיא הציבה היה ויתור על סעיף רטרואקטיבי. במקור החוק כלל סעיף רטרואקטיבי שהיה מאפשר לממשלה, במידה והיה מתקבל, להפעיל את זה אחורה למשל על משוחררי שליט ועל כל המשוחררים למיניהם. משרד המשפטים התנגד בתוקף בוועדת שרים לחקיקה לסעיף הרטרואקטיבי. אני חייב לומר שלא הופתעתי כי גם עת גיבשנו את הצעת החוק ידעתי שזאת נקודה חלשה כי חנינה שנעשתה היא מעשה שמאוד קשה להחזיר אותו בחזרה מבחינה משפטית.

מאיר אינדור :

למה הוא לא התנגד לחקיקה של חוק יגאל עמיר? חקיקה רטרואקטיבית?

היו"ר זאב אלקין :

אני אסביר לך. יש הבדל. אני האחרון שאסגור. אני בעד סעיף רטרואקטיבי כאן ולא אהבתי את החקיקה שם. אני אסביר לך מה ההיגיון המשפטי. יש הבדל בין שני מצבים רטרואקטיביים, לפחות לפי מיטב הבנתי. מצב אחד הוא עת נתת חנינה לבן אדם ומבחינה משפטית הוא זכאי לחלוטין. מצב שני הוא כאשר יש בן אדם שיושב כרגע בכלא, הוא נכנס לכלא ונשפט לפי מערכת משפטית מסוג אחד. אתה כרגע משנה את המערכת המשפטית. לא שחררת אותו אלא אתה משנה את המערכת המשפטית – למשל החוק הזה משנה לגבי אותם עצירים שיכולים להגיד שכאשר הם נכנסו לכלא, הם נכנסו על דעת זה שאם ישחררו אותם בעסקה, זאת תהיה חנינה ולא שחרור כזה. כל עוד הם יושבים בכלא, אתה רשאי לעשות את זה. אותו דבר מבחינה מסוימת עם יגאל עמיר. אתה העברת כאן חוק שהוא כרגע יושב בכלא ואתה שמת הגבלות על השחרור שלו.

מאיר אינדור :

ומה יעשו עם החוק לעשיית דין בנאצים שהוא חוק רטרואקטיבי?

היו"ר זאב אלקין :

זה סיפור נפרד.

אמי פלמור :

אולי רק למען הסדר הטוב, משרד המשפטים התנגד גם לתיקון בנוגע ליגאל אמיר באותה עת. צריך אולי לומר את זה לפרוטוקול. הייתה התנגדות חד משמעית וזה עבר בכנסת.

היו"ר זאב אלקין :

הממשלה תמכה. זה לא רק עבר בכנסת אלא גם קיבל את תמיכת הממשלה לפי מיטב זיכרוני.

אמי פלמור :

שר המשפטים אז התנגד גם לתיקון הזה.

היו"ר זאב אלקין :

נדמה לי החלטת ועדת השרים גם הייתה בתיאום עם משרד המשפטים. בסוף משרד המשפטים מצא דרך.

אמי פלמור:

אני היום מנכ"לית משרד המשפטים ועד לפני חצי שנה מנהלת מחלקת חנינות. היינו רוצים לעשות קצת סדר בעובדות עצמן. קודם כל, חנינה היא לא דבר שמזכה באופן מוחלט וחשוב להבהיר את הדבר הזה. יש הבדל בין חנינה שהיא חנינה מלאה, שזה הדבר המוחק הזה שלא ניתן כאן ולא יינתן כאן, לבין הקלה בעונש. זה מה שניתן במקרים האלה. הקלה בעונש היא דבר חלקי. כאמור, היא גם ניתנה על תנאי.

משה זלמן פייגלין:

שגם ממנו אי אפשר לשוב? מההקלה בעונש אפשר לשוב או אי אפשר לשוב?

אמי פלמור:

בוודאי.

היו"ר זאב אלקין:

מה בוודאי?

אמי פלמור:

אני אסביר.

משה זלמן פייגלין:

אז לשם מה צריך את החוק?

אמי פלמור:

בבקשה תנו לי להסביר. קודם כל אני רוצה לדבר על דברים תיאורטיים בלבד ואם תתנו לי להשלים, זה יעזור לצורך קבלת ההחלטה גם במקרה הזה.

ניתן לתת הקלה על תנאי. במקרה הזה של משוחררי עסקת שליט הוכן כתב הקלה שלא היה כדוגמתו של תנאים על גבי תנאים שכל אחד מהם מאפשר חזרה מההקלה, כולל באותו בוקר עצמו בו הם שוחררו. לא הבאתי את כתבי ההקלה אתי כדי להראות את זה, אבל יש שם משפט שגם כאשר גם נמצאים על האוטובוס, אם קורה משהו, אפשר לחזור אחורנית, בין השאר כי הייתה ידיעה שהדברים הם מאוד שבריריים ויכולים להתהפך בכל רגע. כלומר, גם כשאנשים ישבו באוטובוסים בדרכם, הייתה דרך הנשיא לחזור בו ולהחזיר אותם לכלאם. לאחר מכן ניתנו תנאים מאוד מרחיקי לכת שאין כדוגמתם "בשגרה" של העיסוק בחנינות, שגם הפרות קטנות ביותר, הפרות שעונשן שלושה חודשים ומעלה, יכולות להחזיר אדם להמשיך ולרצות מאסר עולם, עשרים מאסרי עולם וכן הלאה. הדבר הזה קורה גם בחנינות רגילות. אגב, אפשר לתת לאדם הקלה – ניקח את זה בכוונה לקיצוניות – מעונש קנס שיש מאסר לצדו ואם הוא לא ישלם את הקנס במועד, למעשה ההקלה תילקח וזה חוזר להיות העונש המקורי. המנגנון הזה הוא מנגנון קיים.

אני רוצה לומר לחבר הכנסת אלקין יושב ראש הוועדה שהדבר הזה נעשה כאן בצורה מאוד מרחיקת לכת. אני רוצה לציין משהו שהוא פחות מוכר וזכור בציבוריות במסגרת עסקת שליט וזה באשר לשאלת ההרתעה. במסגרת עסקת שליט ניתנה אפשרות ל-18 מבין המשוחררים לחזור בחלוף שנה – מן המשוחררים שלא חזרו לביתם – בכפוף לאישור של השב"כ שיבדוק כל אחד מהם. בחלוף שנה לעסקה ניתן אישור ל-18 אנשים ואף לא אחד מהם לא בחר לחזור, בין השאר מכיוון שהם הבינו את המשמעות של מנגנוני ההתניה האלה.

אורית סטרק:

הם נשארו בעזה?

אמי פלמור:

הם נשארו בעזה או בחוץ לארץ.

מאיר אינדור :

כי משם אפשר לנהל טרור יותר בנקל.

היו"ר זאב אלקין :

זכות קריאות ביניים שמורה לחברי כנסת בלבד. אתה מכיר את הכללים.

אמי פלמור :

אני רוצה קודם כל לתת את הרקע כדי שתכירו ותבינו. הם לא חזרו בין השאר מכיוון שכבר במהלך השנה הראשונה הייתה פעילות מאוד ערנית של שירותי הביטחון הכללי שכל הפרה יש לצדה תגובה והם ידעו שאנשים שנמצאים בשטח נתונים כל הזמן למנגנונים.

היו"ר זאב אלקין :

אם את כבר נותנת את הרקע הספציפי הזה של שליט, כמה ממשוחררי שליט נעצרו לפני סיפור החטיפה?

אמי פלמור :

אני רוצה לציין שזה עוד נתון שצריך לדבר עליו כי מדברים על אלף משוחררים. קודם כל, מתוך 450 האסירים הכבדים של שלב א', אותם אסירי עולם ועם כמה וכמה מאסרי עולם, 110 נשארו בתוך שטחי יהודה ושומרון ומזרח ירושלים וכמה ערבים ישראלים. כל השאר, 340, אם אני עושה נכון את החשבון, עד הבוקר נשלחו או לביתם בעזה או לעזה מבלי שזה יהיה ביתם או לארצות אחרות שהסכימו לקבל אותם. המסה הקריטית בכלל לא נמצאת. צריך לומר שבתוך אותו מנעד של חומרה בין חמורים מאוד לחמורים עוד יותר, החמורים ביותר בעצם לא חזרו לביתם. כך שמתוך הקבוצה שחזרה לביתם, 110, 54 נעצרו ורובם ככולם נמצאים כרגע בהליכים של הפקעת אותו רישיון להתהלך חופשי כביכול.

אורית סטרוק :

רובם של ה-110 האלה נמצאים בהליך הזה?

אמי פלמור :

נעצרו 54.

היו"ר זאב אלקין :

מתוך 110. מעניין לספור את רובם, אבל בסדר.

אמי פלמור :

אני אוסיף נתון נוסף. אם אני לא טועה, אני לא רוצה להגיד את הנתון הזה באופן מדויק, שישה מתוך ה-110 כבר נעצרו במהלך השנים האחרונות, חלקם - שמות מוכרים לכם כמו סאמר עיסאווי - נעצרו ונכלאו.

איילת שקד :

אבל לא הוחזר עונשם.

אמי פלמור :

הם נכלאו. חלקם במסגרת הסדרים אתם עזבו את השטח לעזה למשך עשר שנים או למשך 15 שנים על פי תנאים שנקבעו להם וחלקם פתחו באותן שביתות רעב עליהן שמענו בשנים האחרונות.

אורית סטרוק:

כולנו זוכרים את אותו מחבל ששחרר בעסקת שליט, נעצר שוב בגלל הפרת תנאים ופתח בשביתת רעב שזעזעה את כל העולם.

אמי פלמור:

סאמר עיסאווי.

אורית סטרוק:

למה בעצם לא ננקט כלפיו אותו הליך? עצרו אותו בעצם כמעצר מינהלי במקום להחזיר אותו למלוא תקופת מאסרו.

אמי פלמור:

אותו אדם אם אני לא טועה הוא גם תושב מזרח ירושלים, ננקטו כלפיו שני הליכים. קודם כל הוא הועמד לדין. שוב, לא התכוננתי ולכן אני מדברת מהזיכרון ואם אני טועה פה ושם, אני מתנצלת מראש. סאמר עיסאווי קודם כל הועמד לדין בבית משפט השלום בירושלים, התנהלו נגדו הליכים ונגזרו בגין אירועים חדשים שמונה חודשי מאסר. במקביל התחיל הליך של הפקעה של עונשו המקורי. אם אני לא טועה הוא היה שפוט ל-26 שנות מאסר במקור, שוחרר בחלוף עשר שנים, כך שמדובר היה על עוד 16 שנים שיש לו שאמורים להחזיר אותו אליהם. הוא התחיל את אותה שביתת רעב. כאמור, במקביל מסתיים ההליך בבית משפט השלום ובמסגרת הסדר שהגיעו אליו גם מתוך איזשהו אומדן של חומרת ההפרות בהן היה מדובר, גם על רקע זה שזה היה אחד האירועים הראשונים של אותה הפקעה, בסופו של דבר הופקע העונש אבל הוא חזר לרצות מתוך 16 השנים הנותרות סדר גודל של 24 או 26-28 חודשי מאסר והשאר חזרו להיות עונש על תנאי בדיוק באותם תנאים.

אורית סטרוק:

הוא עכשיו בין ה-54 העצורים?

אמי פלמור:

אני לא יודעת אם הוא נעצר עכשיו פעם נוספת. אני חושבת שלא, אבל אני לא יודעת ולא יכולה לענות על השאלה.

אורית סטרוק:

עוד שאלה. משוחררי הפעימות, גם הם שוחררו בשיטה הזאת?

אמי פלמור:

בהחלט.

אורית סטרוק:

באותה שיטה?

אמי פלמור:

בהחלט.

אורית סטרוק:

זאת אומרת, אין שום מניעה עכשיו ללכת למשוחררי הפעימות ובאותה שיטה להחזיר אותם לכלא.

אמי פלמור:

המנגנון הזה שיוצר תנאים – וחשוב לי להדגיש את זה כאן – שהפרות קלות ביותר יכולות להביא לחזרה, אותו מנגנון יושם גם לגבי משוחררי הפעימה. יחד עם זאת, התכוונתי למה שאמרתי, צריכה להיות הפרה.

אורית סטרק:

יש להם את אותה חבילת הפרות?

אמי פלמור:

כן. חד משמעית. אותה חבילת הפרות.

אורית סטרק:

זאת אומרת, זה פוליטי לגמרי שאותם לא החזירו לכלא. זה לא סביר שבדיוק אתה התנהגו מאוד יפה ולא עשו כלום ואלה עשו הפרות.

היו"ר זאב אלקין:

אני תכף אעצור את ההתדיינות הזאת כי את לא המטרה.

אורית סטרק:

גם אם היו הפרות, למה לא עוצרים אותם?

היו"ר זאב אלקין:

בוודאי את יכולה לשאול למה משוחררי שליט שידעו שיש להם הפרות לא נעצרו עד לחטיפה. הרי זאת אותה שאלה. ברור שיש כאן גם הפעלה של שיקול דעת מדיני כזה או אחר. מתוך כל הדברים של אמי, וזאת הייתה הבהרה חשובה, כדאי לשים לב לנקודה מסוימת והיא הליבה של החוק וכאן ההבדל הגדול בין החוק לבין הסיטואציה שהיא מתארת. המסלול שהיא מתארת הוא מסלול אישי. קרי, אם אני רוצה כבד מאוד ששוחררתי כחלק מעסקה כאשר לפי הדין לא הגיע לי להיות משוחרר ולא לקבל הקלה בעונש, אבל מהרגע הזה אני מתנהג בדיוק לפי כתב ההתניה, הממשלה לא יכולה לעשות לי שום דבר גם אם הארגון בגללו שוחררתי עשה עוד חטיפה והתפרע. לעומת זאת, הצעת החוק הזאת מנסה לייצר מצב שבמצב כזה ההתנהגות האישית שלי היא רק אחת מן הדרכים לחזור לכלא.

משה זלמן פייגלין:

זה בדיוק מביא אותי לשאלה רציתי לשאול אותך. אי אפשר להוסיף אל תוך אותו סל התניות גם את האופציה הזאת לממשלה? כלומר, אופציה מדינית בלי ביצוע עבירה, להחזיר את האסיר לכלא?

אמי פלמור:

אני אסביר. ההקלות האלה, כמו שאמרנו באופן מדויק לגמרי, מצד אחד עשו מעשה מאוד קיצוני ושחררו אדם לא משום סיבה פרסונלית אלא עם אקדח לרקה, כל המושגים שכבר אמרנו אותם ואנחנו יודעים אותם לגבי השחרור, יצרו מנגנונים שבעיני המשפטים נחשבים ללא פחות דרקוניים. כלומר, העבירות זניחות לגמרי, קלות ביותר מבחינת הפרופורציה.

משה זלמן פייגלין:

השאלה שלי מאוד פשוטה. האם ניתן לבצע מנגנון בלי עבירה.

אמי פלמור:

הן כן מצייתות לאותם כללים שדיברו עליהם חבריי ממחלקת ייעוץ וחקיקה שההפרה היא באמת פרסונלית והיא לא יכולה להיות משהו שאדם כיבד אותה עד לקצה האות שנקבעה לו, לא יוחזר למאסר

אלא אם כן הוכח שהוא חרג מהתנאים שנקבעו לו. כמו שאמרתי קודם, האכיפה של הדבר הזה נעשתה לאורך כל התקופה. נעשתה גם אכיפה לגבי משוחררי שלב ב' של עסקת שליט, שזאת הקבוצה השנייה כאשר שם שוחררו אנשים עם תקופות מאסר הרבה יותר קצרות וקלות ושם הוחזרו כמה עשרות בחזרה. אין לי את הנתונים המדויקים. אגב, רובם נשפטו בבתי שמשפט צבאיים בשטחים ולכן בעל הסמכות הוא אלוף הפיקוד ולא נשיא המדינה. המנגנון הזה שאני מדברת עליו הוא מנגנון של הקלות שניתנו על ידי נשיא המדינה וממילא הן המיעוט מתוך כלל המשוחררים וגם ככל הנראה ימשיכו להיות.

משה זלמן פייגלין:

אולי לא הבנת את השאלה שלי. סליחה.

אמי פלמור:

הבנתי את השאלה.

משה זלמן פייגלין:

לא קיבלתי תשובה.

איילת שקד:

כרגע אי אפשר. בהצעת החוק הזאת יהיה אפשר.

היו"ר זאב אלקין:

אני כרגע אעצור את הדיון. זה דיון מעניין כי הוא רקע להיווצרות החוק ולכן נתתי אפשרות לקיים אותו?

משה זלמן פייגלין:

זה רלוונטי. כדי לדעת איך אני מצביע, אני חייב לקבל תשובה.

אמי פלמור:

התשובה היא לא. אין בכללים האלה. האם ניתן להוסיף כלל גורף שאומר - - -

משה זלמן פייגלין:

אני אשאל שוב. האם ניתן בחקיקה לייצר סמכות לממשלה - - -

היו"ר זאב אלקין:

זה מה שהחוק עושה.

משה זלמן פייגלין:

אני אולי אסביר. יש לי בעיה עם החוק הזה כי החוק הזה מערבב בין הרשות השופטת לרשות המבצעת בצורה שעל פניה לחלוטין היא בלתי סבירה. כאשר שלחנו את הנאשם לנשיא, שלחנו אותו לאיזושהי רשות רביעית ובאיזושהי צורה התגברנו על הפער הזה. לדעתי יש כאן בעיה מהותית חקיקתית במישור המהותי ביותר, בלי קשר למחבלים או לא מחבלים. אני הייתי מעדיף לפתור את העניין הזה באמצעות חקיקה שמאפשרת לממשלה להחזיר את המחבל על אף שקיבל חנינה מהנשיא במקרים מסוימים ולא דרך ייתור הצורך בנשיא.

איילת שקד:

בגלל שהם לא מקבלים חנינה על בסיס אינדיבידואלי, ובגלל שבג"ץ תמיד דוחה את העתירות כי הוא אומר שהוא לא מתערב בזה בגלל שזאת החלטה מדינית, יש כאן מסלול שאומר שמכיוון שזאת החלטה מדינית וזאת החלטה שהיא לא קשורה למערכת המשפט, הרי ההחלטות האלה עושות חוכא

ואיטלולא מהחלטת השופטים, בוא נודה על האמת, כי גזר הדין שמחבלים מקבלים לא שווה את הנייר עליו הם חותמים.

משה זלמן פייגלין:

נכון, אבל זה לפחות הנשיא ולא הממשלה. עכשיו זאת תהיה הממשלה.

היו"ר זאב אלקין:

לא, זה לא נכון. זאת הממשלה. המהלך שמתבצע היום ואושר על ידי בג"ץ, וכאמור, אפשר לתקוף את זה משפטית, זה נתקף אבל בג"ץ אישר את זה.

משה זלמן פייגלין:

הוא יכול תיאורטית להחליט לא.

איילת שקד:

תיאורטית הוא יכול אבל בפועל הוא בובה. בעסקאות הנשיאים הם בובות.

מאיר שטרית:

הנשיא יכול לסרב.

איילת שקד:

צריך להפקיע את סמכותם של הנשיאים. הוא יכול לסרב אבל זה לא קורה. זאת החלטה מדינית.

מאיר שטרית:

הממשלה מחליטה.

משה זלמן פייגלין:

אנחנו דנים כאן במהות.

מאיר אינדור:

מי שיוצר, מתניע את הסטרטר, זאת הממשלה. אתה רוצה לתת לזה כיסוי יפה? בוא נדבר על האמת. הממשלה מחליטה.

היו"ר זאב אלקין:

חברים, אני רואה שאנחנו עוברים לדיון על החוק וזה לגיטימי, אפשר להיות בעד ונגד. היינו באיזה שהם דברי רקע ופרשת שליט היא רקע נוח להבין את דברי הרקע ולהבין מה ההבדל בין המצב שהחוק הזה מייצר לבין הסטטוס קוו הקיים היום ולמה הוא נוצר.

כדי להשלים את המצע לדיון ואז ניכנס לדיון ונשמע את נציגי הגופים השונים וגם את חברי הכנסת, אני רוצה לעדכן אתכם איך השתנה הנוסח עד היום ומה מונח על שולחנכם. אז מיירי תיתן את ההסבר וגם נקריא את הצעת החוק ולאחר מכן נקיים את הדיון גם על הרעיון הכללי וגם על הסעיפים השונים.

למעשה התחלתי לעדכן וכאן בדיוק עצרתי שלממשלה, לוועדת שרים לחקיקה, היו שתי בקשות והיא די שכחה להשמיע אותן מעל במת הכנסת עת היא הודיעה על תמיכתה אבל לא משנה. אני מתייחס כאילו הושמעו הדברים וכאילו לקחתי אותם על עצמי למרות שפורמלית לא התחייבתי כי לא התבקשתי. בקשה אחת של ועדת שרים לחקיקה הייתה לוותר על הסעיף הרטרואקטיבי וכפי שאמרתי, לא הופתעתי מהבקשה הזאת והסכמתי לתנאי הזה למרות שאני באופן אישי הייתי מעדיף להשאיר בידי הממשלה גם את הכלי לפעול אחורה אבל אני מבין את הנימוקים המשפטיים שעומדים מנגד והם אלה שגרמו לבקשה

הזאת. הבקשה השנייה הייתה לתיאום מול משרד המשפטים. אלה הן שתי הבקשות שהיו לוועדת שרים לחקיקה.

במהלך התיאום של יועצת הוועדה ששוחחה מספר פעמים עם נציגי משרד המשפטים, הנושא הכי משמעותי שהצביעו עליו חברים ממשרד המשפטים שביקשו להימנע ממנו הוא שימוש בתחיקת הביטחון. הנושא ידוע, זאת מחלוקת ידועה בין מספר חברי כנסת לבין משרד המשפטים. אני בעצמי חלק מהמחלוקת הזאת לגבי היכולת של החוק הישראלי להשתמש ולהפנות לתחיקת הביטחון לגבי יהודה ושומרון כאשר ידוע שיש על זה עמדות שונות גם בהיבט המשפטי. עקרונית אני לא מסכים עם משרד המשפטים. במקרה הספציפי של החוק הזה, היות וליועצת המשפטית של הוועדה הייתה דרך להציע פתרון שמגיע בדיוק לאותה תכלית מעשית אליה רציתי להגיע בלי להזדקק למחלוקת הזאת והיות ובכל זאת התחייבתי לתיאום - או יותר נכון חייבו אותי ולא התחייבתי כי שכחו לחייב אותי, אבל ראיתי את עצמי כמחויב לוועדת שרים לחקיקה בנושא של התיאום - אכן בהצעה שתכף תציג היועצת המשפטית של הוועדה, לנושא הזה נמצא פתרון והמחלוקת הזאת מול משרד המשפטים יורדת מסדר היום מבחינתי לגבי החוק הזה. היא לא יורדת באופן עקרוני. אני מאלה שמצדדים דווקא בעמדה ההפוכה כמו שאתם יודעים, אבל אין סיבה לנהל את זה כאן אם יש פתרון שמביא לאותה תוצאה. אנחנו נשמור את זה למקרים אחרים בהם זה באמת משנה את המציאות.

קריאה:

יש כבר חקיקה.

היו"ר זאב אלקין:

כן, בוודאי. ידוע. זאת מחלוקת קיימת ויש תקדימים. אני חוזר ואומר נא לא לראות בזה את הסכמתי לעיקרון הזה אבל היות ומלכתחילה השאיפה שלי בהצעת החוק הזאת הייתה לעשות אותה כמה שיותר קונססואלית ופתחתי בתחילת דבריי ואמרתי שהצטרפו אלי נציגים מהרבה מאוד סיעות בבית, גם מהקואליציה וגם מהאופוזיציה, גם מימין וגם משמאל, לכן אני לא מחפש את הדרך להרבות את המחלוקת סביב הצעת החוק הזאת אלא אני רוצה לשמר את הבסיס המשותף שעד כמה שאפשר יהיה רחב, גם מול הממשלה וגם מול חברי הכנסת. לכן אני לא מכניס את הנושא הזה שבוודאי לגבי חלק מהאנשים שהסכימו להיות יוזמים הוא חשוב להם לא פחות מאשר למשרד המשפטים למרות שהם חתמו על הצעת החוק שכוללת את המרכיב הזה אבל אני בטוח שהם היו מצדדים כאן בעמדה של משרד המשפטים ברגע שהמחלוקת הייתה מתחדדת. לכן קיבלתי את זה מראש.

כל שאר הדברים הם פחות רלוונטיים.

אני אציג עוד משהו שעלה בדיון ואני מלכתחילה, עת יזמנו את הצעת החוק, התייחסתי לזה. הצעת החוק הזאת לא באה להגביל את הסמכויות של הנשיא. כדי שנבין, אין כאן פגיעה בסמכויות של הנשיא ולכן זה לא דורש שום התאמות.

קריאה:

איך אין פגיעה? היא מגבילה.

היו"ר זאב אלקין:

לא.

מאיר אינדור:

אתה שולל את סמכותו לגבי אסירים ביטחוניים.

קריאה:

לדעתי הוא בסתירה לחוק היסוד.

היו"ר זאב אלקין:

דעתה של הכנסת אחרת אבל אנחנו נשמע את דעתה של הכנסת. בכל מקרה, אני כרגע מדבר מבחינה מהותית ואני מענה למאיר. הנשיא, מבחינת סמכותו, יכול בנוסח שמונח כאן על השולחן לקריאה ראשונה על ידי מירי - לא בנוסח של הקריאה הטרוםית, אבל העירו לי על זה גם לקראת הדיונים על הטרוםית - יכול לשחרר אם הוא במסלול הרגיל של החנינה שהיא חלק מסמכותו מחליט לשחרר אסיר ביטחוני כזה או אחר, זאת סמכותו. אני לא פוגע בסמכות הזאת. השימוש בנשיא שנעשה עד היום לצורך שחרורים כתוצאה מהחלטת ממשלה, זאת לא סמכותו של הנשיא אלא זה למעשה עיוות מסוים של הסמכויות של הנשיא כי למעשה כופים עליו הר כגיגית משהו.

מאיר שטרית:

הוא יכול לסרב.

היו"ר זאב אלקין:

אני עוד לא ראיתי נשיא ישראלי אחד שסירב.

מאיר שטרית:

עוד מעט תראה

היו"ר זאב אלקין:

לא בטוח.

איילת שקד:

הוא לא יכול לסרב כי זאת החלטה של הרשות המבצעת.

היו"ר זאב אלקין:

מישהו לפי בקשתי שאל את הנשיא הנכנס אם הוא מתנגד לעניין הזה ואם הוא רואה כאן פגיעה בסמכויותיו. התשובה הייתה לא. אני לא הייתי מקדם את זה אם לא הייתי מקבל אור ירוק גם בדרך הזאת. בהחלט כדאי להבין מה אין כאן. אין כאן כדי לשלול - בנוסח שמירי תכף תציג - סמכות מנשיא על בסיס פרסונלי כמו שצריך לעשות חנינה אמיתית, כמי ששמים אקדח לרקה. זה איננו כאן. הנשיא יכול משיקולים אישיים ולפי ההצעה המוצעת לעשות את זה.

מה כן יש כאן. יש כאן הגבלה של יכולתה מעורבות של הממשלה בתהליך הזה. זאת אומרת, הממשלה לא יכולה ליזום את זה כמות שזה היום כאשר היא זאת שמחליטה ומביאה לו את זה כבר מושלם. היא לא יכולה להיות חלק מהתהליך הזה, להיות מעורבת, לקרוץ לו וכולי. לא הממשלה ולא אף אחד מפקידי הממשלה או נציגי הממשלה, מי שזה לא יהיה. זה לא יכול להיות למשל מפקד בשטח כי הרי רובם הם לא אזרחי מדינת ישראל ולכן מי שנתן להם את החנינה, זה בכלל לא הנשיא אלא זה היה אלוף הפיקוד כי הוא הריבון. גם זה בלתי אפשרי כאן כי הוא נכנס להגדרה של עובד ציבור כפי שהיא מופיעה בנוסח. זאת אומרת, ממשלה על כל שלוחותיה, נציגיה, איך שתמצאו - לא יכולה לקחת חלק בתהליך הזה, לא בצורה יזומה ולא בצורה סבילה או בצורה כלשהי. אם נשיא מהשיקולים שלו הולך לשחרר אסיר כזה או אחר, כמו שהוא עושה את זה היום, זה מותר לו. זאת התכלית ולשם רציתי להגיע.

מאיר שטרית:

אם סברה הממשלה. זאת אומרת, הממשלה צריכה להחליט שהיא רוצה לשחרר. סעיף א' של החוק. אתה אומר: סברה הממשלה כי נסיבות מדיניות-ביטחוניות מחייבות זאת, רשאית היא לשחרר אסיר מהכלא.

היו"ר זאב אלקין:

נכון.

מאיר שטרית:

אז היא תהיה מעורבת.

היו"ר זאב אלקין:

לא. זה אסור. אני מדבר על כך שמהרגע הזה יש שני כבישים שונים ולא כביש מעורב כפי שהיה עד היום. אם החוק הזה יתקבל בנוסח הזה יהיו שני כבישים שונים: יהיה כביש אחד של הממשלה שהוא לא כרוך בהקלה בעונש ובחנינה אלא הממשלה החליטה כתוצאה מכך ששמו לה אקדח לרקה, החליטה לא לפי הדין, לא הגיעה ההקלה בעונש או חנינה במסלול הרגיל, אבל שחרור כזה הוא מעין שחרור על תנאי, שחרור כזה שכל רקע היא יכולה למשוך אותו חזרה בהשתנות הנסיבות, גם בלי קשר להתנהגות של הפרט כי זה ההיגיון המשפטי של הדבר הזה. היא אומרת לפרט שוחררת כחלק מתהליך לא אישי, אז גם אפשר להחזיר אותך כחלק מתהליך לא אישי.

קריאה:

אתה מרצה את עונשך בחוץ.

היו"ר זאב אלקין:

כן. אתה מרצה את עונשך בחוץ. זה ניסוח נכון.

מאיר שטרית:

אז הממשלה מחליטה.

היו"ר זאב אלקין:

זה מסלול אחד אבל במסלול הזה היא יכולה גם להחליט הפוך, וזה דבר שאין לה היום.

לחילופין, מסלול נקי וטהור של הנשיא, של חנינה רגילה כפי שקיים. המלצה של משרד המשפטים, מחלקת חנינות, או בלי המלצה.

עמי ברקוביץ':

משרד המשפטים לא יוכל להפעיל את הסמכות. כעובד ציבור הוא לא יוכל ליטול חלק בהליך. זאת אחת הבעיות.

מירי פרנקל-שור:

אנחנו נסביר ותבין.

עמי ברקוביץ':

אגב, גם נשיא מבחינה פורמלית הוא עובד ציבור.

היו"ר זאב אלקין:

לא ננעלו שערי פרשנות יוצרת במשרד המשפטים. בסדר. את זה ידעתי מזמן.

אני מציע שתקראו את הצעת החוק ותסבירי את סיפור הוועדה כי זה הנושא המהותי היחיד.

אורית סטרק:

אפשר לפני כן לשאול שאלה?

היו"ר זאב אלקין:

לא. מירי תציג את הצעת החוק וגם תקריא אותה.

יובל יעקובי:

**הצעת חוק הממשלה (תיקון – שחרור אסירים משיקולים מדיניים או ביטחוניים),
התשע"ד-2014**

1. בחוק הממשלה התשס"א-2001 (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 8א יבוא:

8ב. שחרור אסירים משיקולים מדיניים או ביטחוניים

(א) סברה הממשלה כי נסיבות מדיניות או ביטחוניות מחייבות זאת, רשאית היא להחליט לשחרר אסיר ממאסר ולהתנות את שחרורו בתנאים.

(ב) לא ייזמו הממשלה, חבר הממשלה, עובד ציבור או מי שכפוף להנחיותיה שחרור אסיר ממניעים מדיניים או ביטחוניים בדרך אחרת, לרבות בדרך של חנינה או הקלה בעונש, לא יפעלו לשם כך ולא ייטלו חלק בפעולות שנועדו לכך.

(ג) שוחרר אסיר לפי סעיף קטן (א) יהיה השחרור מותנה וניתן יהיה לבטלו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ח), בהתקיים אחד מאלה:

(1) בהחלטת ממשלה הקובעת כי אין עוד עניין מדיני או ביטחוני בהמשך תוקפו של השחרור.

(2) הוועדה לשחרורים מדיניים קבעה כי האסיר עבר עבירה שעונשה המרבי שלושה חודשי מאסר או יותר בתוך התקופה שבה היה אמור לרצות את עונשו אלמלא שוחרר.

(3) הוועדה לשחרורים מדיניים קבעה כי הפר תנאי מהתנאים שקבעה לגביו הממשלה בעת שחרורו.

(ד) הרכב הוועדה לשחרורים מדיניים יהיו כמפורט להלן:

(1) עובד בכיר במשרד ראש הממשלה או ביחידת סמך של משרדו, שימנה ראש הממשלה והוא יהיה היושב ראש.

(2) עובד בכיר במשרד המשפטים שימנה שר המשפטים.

(3) עובד בכיר במשרד הביטחון שימנה שר הביטחון או עובד בכיר במשרד לביטחון הפנים שימנה השר לביטחון הפנים, לפי העניין.

(ה) הוועדה רשאית להורות על מאסרו של אסיר שעניינו נדון בפניה עד למתן החלטתה בעניינו.

(ו) מצאה הוועדה כי התקיימו הנסיבות בסעיף קטן (ג)(2) או (3), רשאית הוועדה להורות כי יבוטל שחרורו של האסיר והוא ימשיך לרצות את עונשו עד המועד בו צפוי היה להשתחרר ממאסרו בהתאם לעונש שנגזר עליו.

(ז) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ותפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.

(ח) חלק המועד בו היה צפוי האסיר להשתחרר ממאסרו ולא בוטל השחרור, לא יחולו לגביו הוראות סעיף קטן (ג).

(ט) בסעיף זה, "אסיר" – מי שמוחזק במשמורת שירות בתי הסוהר.

2. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, אחרי פרט 50 יבוא :

"51. שחרור אסיר מטעמים מדיניים או ביטחוניים – החלטה של הוועדה לשחרור אסירים מטעמים מדיניים או ביטחוניים לפעי סעיף 9ב לחוק הממשלה, התשס"א-2001".

מירי פרנקל-שור :

באופן עקרוני הקונספט של הצעת החוק המקורי נשאר אותו דבר אבל יש כאן שינוי. אנחנו נסביר את השינויים הספציפיים יותר בכל סעיף קטן, אבל השינוי העיקרי אותו הצענו לכלול בהצעת החוק מתייחס לסעיף 8ב, סעיף קטן (ג), כאשר המנגנון שמוצע בהצעת החוק הוא שבהתקיים תנאים מסוימים ניתן להחזיר את מי ששוחרר לכלא.

לעניין פסקה (1), מדובר בהחלטת ממשלה אבל לעניין פסקאות (2) ו-(3) בהצעת החוק הטרומית נקבע כאשר העברין מורשע או שהוא הפר תנאי מתנאי השחרור. אנחנו סברנו שיש כאן איזשהו חסר ויש צורך לקבוע מנגנון שיקבע האם אותו אסיר ששוחרר ומרצה את עונשו בחוץ והוא אכן הפר תנאי מהתנאים עליהם הוא התחייב או הוא עבר איזושהי עבירה. לכן הצענו להקים ועדה מינהלית שתכלול שלושה עובדי ממשלה כאשר יושב ראש הוועדה יהיה מי שימנה ראש הממשלה או מקרב עובדי משרדו או מקרב אחת מיחידות הסמך של משרד ראש הממשלה, נציג משרד המשפטים ונציג משרד הביטחון או המשרד לביטחון פנים לפי העניין, אם הוא עבר את העבירה בשטחי ישראל או בשטחי האזור, מי שיכול להיות רלוונטי לנושא.

זה באופן עקרוני השינוי העיקרי. אנחנו נסביר כל שינוי ושינוי בהתאם להצעת החוק הטרומית מדוע סברנו שיש לכלול אותו בהצעת החוק שמונחת לפניכם.

אני מציעה שלגבי סעיף קטן (א), יש כאן הערות לסוגיה מה הן הנסיבות המדיניות ביטחוניות. אמנם אמרת שנתייחס לזה בהכנה לקריאה שנייה ושלישית, אבל אני מציעה שנשמע את נציגי הממשלה כי אני חושבת שזאת השאלה.

היו"ר זאב אלקין :

אני מציע שנציגי הממשלה ידברו על כל הסעיפים וכך גם חברי הכנסת. אם לכם יש מה להסביר, תתייחסו תוך כדי.

כמה חברי כנסת ביקשו לדבר וביקש לדבר משרד המשפטים. חברי הכנסת רוצים לדבר לפני משרד המשפטים? בסדר. חבר הכנסת שטרית, אחר כך חבר הכנסת פייגלין, אחר כך חברת הכנסת שקד.

מאיר שטרית :

אני מבקש לדבר לפני משרד המשפטים כי אני מבקש גם את ההתייחסות של משרד המשפטים לסוגיות שאני מעלה.

כאן כתוב "סברה הממשלה כי נסיבות מדיניות וביטחוניות מחייבות זאת, רשאית להחליט לשחרר אסיר". כל אסיר. אני מציע להגביל את זה רק לאסירים ביטחוניים. אני לא חושב שזה תקין או מתקבל על הדעת שהממשלה תחליט לשחרר מחר את יגאל עמיר, וסתם אני מביא אותו כדוגמה הכי קיצונית, מסיבות כאלה וכאלה. זה הופך להיות פוליטי. הממשלה יכולה להיות פוליטית, יכולה להיות לה עמדה ימנית, עמדה שמאלית, כל אחד והזוויות שלו. אם מחר תהיה ממשלה שמאלית, היא תשחרר את מרואן ברגותי.

היו"ר זאב אלקין :

אגב, לדעתי לפי ההגדרות של שירות בתי הסוהר יגאל עמיר הוא אסיר ביטחוני.

מאיר שטרית :

יכול להיות. הוא לא אסיר ביטחוני. זה פלילי. מחר תהיה ממשלת שמאל, תרצה לשחרר את מרואן ברגותי כי יחשבו שזה נכון עכשיו מבחינה מדינית-ביטחונית לשחרר אותו כדי לחזק את הפת"ח בשטח. לכן אני חושב שצריך ליצור מצב שבו אנחנו מגבילים את זה רק לגבי אסירים ביטחוניים ולא לגבי כלל האסירים.

מאיר אינדור :

ברגותי הוא אסיר מדיני?

מאיר שטרית :

ביטחוני.

היו"ר זאב אלקין :

היועצת המשפטית של הוועדה אומרת לי שאין בחוק הישראלי הגדרה ברורה מי זה אסיר ביטחוני.

מאיר שטרית :

אני לא יודע, אבל צריך לכתוב.

אורית סטרוק :

יש הגדרה של שירות בתי הסוהר.

היו"ר זאב אלקין :

זה בשירות בתי הסוהר ולא בחקיקה.

אורית סטרוק :

אפשר לכתוב בהגדרות כהגדרתו בשירות בתי הסוהר.

מאיר אינדור :

יש בזה מתן מעמד יחסני סמלי למחבלים שאתה מראש מגדיר אותם באיזו פלטפורמה יותר מכובדת. תחשוב גם על זה.

מאיר שטרית :

המטרה של החוק היא למנוע שחרור מחבלים. מצדי שלא ישחררו אף מחבל בכלל. תעשו חוק שאין לשחרר מחבלים, נקודה.

מאיר אינדור :

יש גם הצעת חוק כזאת.

מאיר שטרית :

בבקשה, אין לי בעיה עם זה.

היו"ר זאב אלקין :

זה לא כרגע בדיון כאן.

מאיר שטרית :

אי אפשר להפוך את זה לחריגה מהתחום המוגדר שאנחנו רוצים לעשות.

מאיר אינדור :

אבל הרי זה בבג"ץ.

מאיר שטרית:

סליחה, תן לי לסיים את דבריי.

היו"ר זאב אלקין:

מאיר, אני מתריע בד פעם שנייה. זכות קריאות ביניים רק לחברי הכנסת.

מאיר שטרית:

במצב הנוכחי המטרה המרכזית של המחוקק, של המציע, היא באמת ליצור מצב שבו יש התניה - אני מבין שזאת המטרה המרכזית שלך היושב ראש - כך שאדם שמשתחרר על בסיס מדיני ביטחוני, לא יהיה שחרור לעולם אלא על תנאי שאם הוא מפר אותו, יחזירו אותו חזרה לכלא.

היו"ר זאב אלקין:

לא רק אם הוא מפר. יכול להיות שקורה משהו אחר. הארגון ששיחרר אותו עושה עוד חטיפה.

מאיר שטרית:

מקובל עלי. זאת המטרה שלך.

היו"ר זאב אלקין:

כן.

מאיר שטרית:

לכן אני מציע לא לחרוג מהתחום הזה של אסירים ביטחוניים כיוון שהמשמעות האחרת היא שיכול להיות שימוש פוליטי הכי מופרע בעיני. לכן אני מציע למצוא את הניסוח ואני סומך על היועצת המשפטית של הוועדה שתמצא את הניסוח איך להגביל את הדיון רק לנושא אסירים ביטחוניים.

היו"ר זאב אלקין:

כיוזם ראשי של החוק אני אומר לך מה התגובה שלי להצעה הזאת. קודם כל, אני לא מתנגד לה באופן עקרוני כי זאת בדיוק המטרה שלי. אני לא מחפש משהו שונה ממה שאתה אמרת. לפי הייעוץ אני קיבלתי מהיועצת המשפטית של הוועדה, עצם זה שהנימוקים כאן של הממשלה מוגבלים לשיקול מדיני וביטחוני עונה על הבעיה הזאת. לעומת זאת, דרך להגדיר אסיר לא קיימת כרגע בחקיקה. אני לא בטוח שזה יימצא כאן כרגע בדיון אבל אני מוכן לקראת קריאה שנייה ושלישית, אם יציעו לי משפטים דרך סגורה ומקובלת גם על הממשלה וגם על הייעוץ המשפטי לממשלה להגדיר יותר מדויק ממה שזה כאן, אני אתמוך בזה.

מאיר שטרית:

לכן רציתי לדבר לפני משרד המשפטים.

היו"ר זאב אלקין:

לפי הייעוץ שקיבלתי, זה עונה על מה שהערת, אבל אם יש דרך יותר טובה להגדיר את זה, בהחלט מקובל עלי.

ישראל חסון:

החוק הזה מייתר את המסלול השני?

היו"ר זאב אלקין:

מה זאת אומרת?

ישראל חסון:

הוא מחייב את הממשלה לפעול רק במסלול הזה?

היו"ר זאב אלקין:

כן.

עמי ברקוביץ':

אוסר עליה ליזום.

אורית סטרוק:

אוסר עליה להשתמש בחנינה.

מאיר שטרית:

הנקודה השנייה. בסעיף (ג)(2) כתוב: "ועדת השחרורים קבעה כי אסיר עבר עבירה שעונשה המרבי הוא שלושה חודשי מאסר או יותר בתוך התקופה שבה היה אמור לרצות את עונשו אלמלא שוחרר". כלומר, אם זאת אחת ההפרות. מדובר כאן מתי שחרור מותנה ומתי ניתן לבטלו. אחד התנאים הוא אם הוא עבר עבירה שיש לה עונש מאסר של שלושה חודשים. הוא נסע במהירות 150 קמ"ש, נגמר השחרור שלו: הוא הלך מכות עם השכן. הוא הרג פלשתיני.

אמי פלמור:

קודם כל, אני רוצה לומר באופן כללי שאני חייבת להגיד שאדם ששוחרר מעשרים מאסרי עולם, כל הפרה - אומרים לו אל תפר כלום, תהיה עכשיו אזרח למופת - ברמת הרעיון יכולה להיות רלוונטית. לא זאת הייתה הכוונה במקור אבל אני כן חושבת שמותר לנו להגיד ברמת התפיסה שאדם שקיבל את הפרס הזה באופן לא אישי לחלוטין, הפרס הוא כל כך קיצוני שזה בסדר שגם הפרה של כאילו כמו שאתה מתאר אותה היא לא רלוונטית.

מאיר שטרית:

שולית. עבירת תנועה.

אמי פלמור:

היא תהיה.

מאיר שטרית:

עבר ברמזור אדום.

אמי פלמור:

זה לא בדיני התעבורה.

היו"ר זאב אלקין:

עדיין יש כאן ועדה שיש לה שיקול דעת.

מירי פרנקל-שור:

יש לזה פתרון אותו הצענו ליושב ראש הוועדה.

מאיר שטרית:

ליצור מגבלה שיהיה ברור כאן שזאת עבירה, שזאת הפרה.

מירי פרנקל-שור:

יש לנו רעיון.

מאיר שטרית:

לכן אני מדבר לפני משרד המשפטים כי רציתי לשמוע אותם.

מירי פרנקל-שור:

גם לייעוץ המשפטי של הוועדה יש פתרון לנושא.

מאיר שטרית:

אדרבה. אם אתם פותרים את זה, אדרבה.

היו"ר זאב אלקין:

במצב היום, וזה די רלוונטי למה שאתה שואל, חלק מהתנאים ששמו למשחררי שליט הם תנאים מאוד מאוד מגבילים כמו שציינתם בצדק, הם לא ברמה של נסיעה במהירות של 150 קמ"ש אבל לא הרבה יותר רחוק מזה. במצב הקיים היום, המדינה לא סברה שצריך להפעיל, למרות שהיא ידעה על חלקם הגדול – כי הרי ההפרות לא הופיעו עם החטיפה אלא היא ידעה על ההפרות האלה המינוריות – והיא לא הפעילה את הסמכות שיש לה כי היא סברה שההפרות הן לא מספיק כבדות כדי להפעיל את הסמכות. לעומת זאת, בסיטואציה של חטיבה מחודשת, החליטה שזה כן משנה את המציאות כדי להפעיל את הסמכות הזאת. לכן זה די עונה על הבעיה שאתה מציין אותה, אבל היא קיימת גם היום. מבחינה זאת החוק הזה לא מעלה ולא מוריד כי גם היום אתה הבטחת אותם על כתב התניה ואתה לפעמים מפעיל אותו ולפעמים לא מפעיל אותו, לפי שיקול דעת שלך כמדינה.

מאיר שטרית:

אני מציע לא ליצור את זה בהגבלה שעונשה המרבי שלושה חודשים. תשאיר שיקול דעת לוועדה. תחשוב שהפרה רלוונטית זאת עבירת תנועה - תכניס אותו. תחשוב שלא – לא תכניס אותו. למה לכבול אותם? אתה כאן כובל את הוועדה. להגיד עבר עבירה, נסע במהירות, צריך להחזיר אותו לכלא. אני חושב שצריך לתת שיקול דעת לוועדה.

היו"ר זאב אלקין:

אני לא מחייב את הוועדה לדון בו בכלל.

מאיר שטרית:

מישהו יפנה אליה. הוא יכול להגיד שהוא עבר עבירת תנועה, הוא רב עם שכן והשכן יפנה אל הוועדה. בחקיקה צריכים להיות זהירים.

יש לי עוד שתי הערות. האחת, לגבי סמכותו של הנשיא. אני רוצה לומר שברור שהחקיקה הזאת פוגעת בסמכותו של הנשיא. אם אני הייתי נבחר, אני לא הייתי מסכים לזה בשום פנים ואופן.

מירי פרנקל-שור:

למה היא פוגעת בסמכויות הנשיא?

מאיר שטרית:

כי זאת סמכותו לחנינה לפי חוק יסוד.

איילת שקד :

אבל זאת הייתה בושה למוסד הנשיאות. הוא היה כמו בובה.

מאיר שטרית :

לא הייתה שום בושה. אני לא חושב שהייתה בושה.

איילת שקד :

הייתה בושה כי הוא לא הפעיל שיקול דעת.

מאיר שטרית :

לנשיא מדינת ישראל יש שיקול דעת והוא יכול להגיד שהוא לא מסכים לחון. הוא יכול. אם הוא לא מסכים, הממשלה לא יכולה לעשות שום דבר על פי חוק היסוד.

היו"ר זאב אלקין :

זה היה מייצר משבר בין הרשויות, חבל על הזמן.

מאיר שטרית :

הנשיא יכול לומר שהוא לא רוצה לחון. החוק הזה פוגע בסמכותו של הנשיא בחוק יסוד ולכן יש כאן בעיה. אם אני הייתי נבחר, לא הייתי מסכים לוותר על הסמכות הזאת. אני חושב שסמכותו של נשיא, ונשיא בדרך כלל וכל הנשיאים בהיסטוריה כיבדו את החלטות הממשלה עת הממשלה נכנסה לעניין. זה בסדר גמור וזה לא פסול בעיני. הוא יכול להגיד שהממשלה לא מעניינת אותו? לכן העניין הזה באמת הוא בעייתי.

הערה אחרונה. אני חושב שבמצב הנוכחי של החוק ברור לי שבוודאי לא רצוי לשחרר מחבלים. הייתה ועדת שמגר שקבעה איזה שהם קריטריונים את מי משחררים וכולי. לצערי הממשלה לא עומדת בזה.

איילת שקד :

בוא נודה על האמת, בקבינט דנו על ועדת שמגר והם החליטו לא לעשות עם זה כלום אלא אלה ערכים בשבילם.

מאיר שטרית :

על זה בוכה הנביא. גם כאן הממשלה צריכה להחליט שהיא רוצה לשחרר מישהו על בסיס מדיני-ביטחוני. נכון? צריך כאן החלטת ממשלה כי אחרת אין עניין. אם הממשלה לא מחליטה, אין. גם כאן את מחזירה את זה לממשלה. זאת אומרת, הממשלה מחר תחליט לשחרר אלף אסירים, היא תעשה את זה.

איילת שקד :

החוק הזה לא ימנע מהממשלה לשחרר את האסירים אבל החוק הזה הוא חוק מציל חיים כי הוא מונע מהארגונים לחטוף כי זה לא שווה להם. אם הממשלה תאכוף את זה, זה לא יהיה שווה להם לחטוף כאן.

מאיר שטרית :

הייתה תקופה שממשלת ישראל לא ניהלה אף פעם משא ומתן עם מחבלים. זאת המדיניות הנכונה. גם כאשר תפסו בני ערובה, ראי מעלות, תקפו את המקום, גם נהרגו חלק מבני הערובה עצמם, אבל זאת הייתה מדיניות נכונה. ארצות הברית בעיקרון לא מנהלת משא ומתן עם מחבלים. אם הממשלה רוצה לתקן את המצב, היא צריכה להחליט לעצמה שהיא לא מנהלת משא ומתן עם מחבלים ולא משנה מה קורה.

משה זלמן פייגלין:

החוק הזה הוא חוק שאחריו יהיו יותר חטיפות ויותר טרור.

איילת שקד:

לא.

משה זלמן פייגלין:

אני מיד אסביר מדוע.

מאיר שטרית:

אני רוצה לחזק את דבריו של משה פייגלין. הוא צודק במאה אחוזים. היום אם החמאסניקים יחטפו חמישה חיילים, יגידו לממשלה מה הם רוצים והממשלה תתכנס ותחשוב מה לעשות עכשיו.

משה זלמן פייגלין:

זה כמו במקרה של כיפת ברזל. שר הביטחון אמר בדיון הקודם שהוא משוחרר עכשיו, שיש לו מרחב תמרון, שהוא יכול לספוג יותר, כי יש כיפת ברזל. זה בדיוק אותו סיפור.

היו"ר זאב אלקין:

אני אומר למאיר לגבי העניין הזה. זה נכון שהחוק הזה לא פותר את הבעיה של כל הסוגיה של מדיניות שחרורים וועדת שמגר. אני הצטרפתי לאלעזר בהצעת החוק שלו שמגבילה את הממשלה כמה לשחרר. אני בעד זה. אם תוביל הצעת חוק כזאת, אני אצטרף גם אליך ואלך אתך. חלק מהיוזמים של הצעת החוק הזאת סבורים שונה ממני בנושא הזה. הצעת החוק הזאת, לזה לא נותנת פתרון אלא היא רק אומרת שאם הממשלה רוצה לשחרר, לא משנה כמה, אחד או יותר, השחרור הזה הוא לא שחרור אמיתי אלא הוא שחרור על תנאי עם יכולת להחזיר. זה הכול. זה מטפל בזווית מסוימת מאוד. ללא ספק זה לא פותר את כל הבעיות של החטיפות ולא התיימרתי לעשות את זה. יש לי עמדה אישית בנושא הזה ולחלק מהשותפים שלי להצעת החוק הזאת יש עמדה אחרת. האם אני סבור שזה יתקן את המצב? חד משמעית כן. אני כאן באותה עמדה כמו עמדתה של אילת. לגבי ההערה של משה, אני בעד כיפת ברזל. זה נכון שכיפת ברזל מאפשרת למדינת ישראל להגיב אולי לא באותה חריפות כמו שהיא הייתה מגיבה בלי כיפת ברזל, אבל אני עדיין בעד כיפת ברזל כי אני חושב שהיא עושה דבר נכון. אותו הדבר גם כאן.

חבר הכנסת פייגלין ואחריו חברת הכנסת שקד.

משה זלמן פייגלין:

קודם כל, אני מבקש לומר שבמידה וההערות שלי לא יתקבלו, אני מצטרף לחלוטין לכל ההערות של חבר הכנסת מאיר שטרית. כלומר, אם אנחנו בכל זאת נכנסים לתוך הרזולוציה של החוק עצמו, אני חושב שההערות שלו הן נכונות.

מאיר שטרית:

פעם בליכוד יכולנו להתקיים יחד.

משה זלמן פייגלין:

כן. לעצם העניין. לדעתי עם החוק הזה יש כאן שתי בעיות מהותיות. קודם כל, כל המציאות שאנחנו מתמודדים אתה, היא מציאות שבאה כתוצאה ממה שאתה הגדרת אקדח לרקח. אקדח על הרקה, בתחומים אחרים במשפט, אם אני מפנה אקדח לרקתך ואתה חותם לי שאתה מעביר אלי את ביתך, ברגע שהאקדח כבר לא על הרקה, אני מניח שההסכם פוקע. אני לא מבין מדוע אנחנו כל כך נאלצים לסבך את עצמנו בהתנהלות חוקית וחוקתית כזאת ואחרת כאשר כל הרקע הוא אקדח על הרקה. אם הרקע הוא אקדח על הרקה, נראה לי שמרחב התמרון אחרי כן, יש כרגע אינטרס למדינה לשמור על ההסכם שהיא חתמה עם החמאס או עם כל ארגון אחר לשחרור מחבלים מסיבות כאלה ואחרות, אבל ברגע שהאינטרס

פוקע, אנחנו לא צריכים להמשיך ולהכפיף את עצמנו באופן חוקי כי אין אקדח על הרקה ולכן המציאות החוקית מעולם לא התקיימה. זה דבר ראשון.

היו"ר זאב אלקין:

לצערי זאת לא פרשנות משפטית למצב הקיים.

משה זלמן פייגלין:

אני מבקש לומר כאן שלדעתי כל העיקרון שעל בסיסו הדיון הזה מתנהל הוא שגוי. לפחות שייבדק.

היו"ר זאב אלקין:

נבדק אפילו בבג"ץ ולצערי נפסק מה שנפסק.

משה זלמן פייגלין:

מה שאני אומר עכשיו נבדק בבג"ץ?

היו"ר זאב אלקין:

עצם סמכות הממשלה להפעיל כאן את ההליך הזה והסמכות של הנשיא לחתום.

משה זלמן פייגלין:

השאלה אם הוא נבדק ברזולוציה של הטיעון שאמרתי עכשיו. אני אשמח לראות תשובה מסודרת לטיעון שאמרתי קודם. להערכתי זה לא היה.

היו"ר זאב אלקין:

באירוע האחרון נשאל ראש הממשלה על ידי למשל בדיונים כאלה ואחרים למה נעצרו רק 54 ולא כל ה-110, התשובה הייתה מאוד פשוטה, שמהייעוץ המשפטי שהוא קיבל, הסיכוי היחיד שלו להחזיר אנשים לכלא.

משה זלמן פייגלין:

את זה הסברת.

היו"ר זאב אלקין:

זאת התשובה. התשובה שהוא קיבל מהמדינה היא שבמצב המשפטי הקיים היום הוא לא יכול לעצור את כל ה-110.

משה זלמן פייגלין:

השאלה היא האם בפני הבירור המשפטי הובא הטיעון שהבאתי כרגע בפני הוועדה. מסופקני. לא שמעתי תשובה ברורה בעניין הזה.

דבר שני הוא העניין של הפרדת רשויות ובזה נגעתי קודם לכן עת שאלתי את אמי את השאלה ששאלתי. אני כאן נמצא בהתלבטות מאוד קשה לגבי החוק הזה כי יש כאן אוי לי מיצרי ואוי לי מיוצרי. מצד אחד, תכלית החוק הזה על פניו לכאורה ראויה, מעבר להערה שזרקתי לאילת שגם אותה צריך לבחון אבל נניח לרגע שאני טועה בהערה הזאת והחוק הזה אכן יאפשר להחזיר מחבלים ולא יביא לעידוד מחבלים, כי אז ודאי שהתכלית היא ראויה. מצד שני, אני רואה כאן בעיה קשה מאוד כי מתן כוח לרשות המבצעת, לא בהפניה לנשיא, ויש משמעות לכך בכל הקונסטיטוציה. אני לא משפטן באבל בכל החקיקות שאני מכיר, גם בארצות הברית וגם באנגליה, יש סיבה מדוע נושא החנינה נלקח מן הרשות המבצעת וניתן לרשות אחרת. מן הסתם, אני מניח, זאת בדיוק הסיבה הזאת כי ברגע שאתה נותן לרשות המבצעת את הסמכות לבטל דין של הרשות השופטת - - -

היו"ר זאב אלקין:

בחוק הזה אתה לא נותן. זאת בדיוק המשמעות של החוק בשונה ממה שקורה היום כי אין כאן חנינה.

משה זלמן פייגלין:

בסדר. אנשים נענשו על ידי הרשות השופטת והרשות המבצעת הולכת ומשחררת אותם. יש לה את הסמכות לבטל החלטה של הרשות השופטת וזאת בעיה קשה מאוד. לטעמי זה מדרון חלקלק ולכן אני כל כך מצטרף לחידודים שמוסיף ומחדד חבר הכנסת שטרית. באופן עקרוני יש כאן בעיה ולכן אני חוזר ומציע לוועדה לבחון את האפשרות להגיע אל אותו פתרון דרך הנשיא ולא דרך הממשלה. כלומר, שלממשלה שהייתה זו שפנתה אל הנשיא לייצר את החנינה הזאת תהיה גם את הסמכות לבוא ולחזור בה מן הפניה הזאת. כלומר, לא היא זו שמשחררת אלא היא זו שיכולה לבוא ולומר שהיא פנתה אליו בתנאי ואתה שחררת את התנאי ולכן אני מחזירה אותך.

אמי פלמור:

כך היום נראים כתבי ההקלה.

היו"ר זאב אלקין:

אז זה מעביר את זה למסלול אישי.

משה זלמן פייגלין:

מה אכפת לי שזה יהיה במסלול אישי?

היו"ר זאב אלקין:

כי אז, אם אני השתחררתי ומתנהג בסדר, גם אם יש עוד חטיפה, אי אפשר לעצור אותי כי אני עומד בתנאים. אין תנאי על ארגון אלא יש תנאי עלי כבן אדם. החוק הזה מייצר את היכולת לממשלה לומר את מה שאתה אומר, להגיד שאני ממשיך שחררתי אותך שלא כדן, ואני כל כרגע יכולה להחזיר אותך ולא משנה למה.

משה זלמן פייגלין:

למה אתה יכול לומר שאני הממשלה פניתי לנשיא שלא כדן ועכשיו אני מבקשת מהנשיא להחזיר אותך שלא כדן?

היו"ר זאב אלקין:

כי הפעולה של הנשיא, אם זה לא היה תנאי, וכמו שאמרת אין תנאי כזה כוללני – שאלת ואמרו לך - מייצרת מציאות חדשה בלתי חוזרת וזה בדיוק מה שזה בא למנוע.

משה זלמן פייגלין:

השאלה אם את הלקונה הזאת אנחנו מסוגלים לפתור, ואם כן, פתרנו את כל הבעיה.

אמי פלמור:

בינתיים נאספו הנתונים. שישה ממשוחררי שליט, נעשתה לגביהם הפעולה הזאת.

היו"ר זאב אלקין:

בסדר גמור. זה לא קשור. אנחנו לא שם. זה לא רלוונטי.

אמי פלמור :

אני רוצה לקשור את הדברים לדברים שאמר חבר הכנסת פייגלין. אפשר להוסיף בתנאים תנאים – שוב, זאת החלטה מדינית בהקשר הזה – שאפשר לקבוע שחברות בארגון תהווה הפרה.

היו"ר זאב אלקין :

חברות בארגון זה סיפור אחר. אתם כל הזמן הולכים לכיוון של תנאים אישיים אבל זה לא המסלול אותו אנחנו מחפשים.

צריך להבין כאן עוד משהו. ברגע שיש חוק, הוא כובל את ידי הממשלה מלפעול אחרת. ברגע שאתה מדבר על משהו שאתה צריך להוסיף לתנאי ברגע השחרור, הרי ברור לך מה יקרה. התנאי של השחרור של הצד השני יהיה שאין את התוספת הזאת והממשלה שמוכנה לשחרר בשביל עסקה, היא גם לא תכניס את התנאי. לכן זה מה שהחוק הזה עושה.

משה זלמן פייגלין :

אני רוצה להוסיף נקודה אחרונה והיא בהמשך לדברים שאמרתי לחברת הכנסת שקד. תאר לעצמך אדוני שיש לנו בעיה של פרוטקשן במדינה, עבריינים מכריחים בעלי עסקים לשלם להם "דמי שמירה" כפי שזה נקרא. כיצד אנחנו מתמודדים עם הבעיה? אנחנו מחליטים להטיל מס על העבריינים על הכספים שהם מקבלים כתגמול. למה אני נותן את הדוגמה הזאת? כי בעצם זה מה אנחנו עושים עכשיו. אנחנו לוקחים מציאות עקומה שמלכתחילה לא הייתה צריכה להיות של כניעה לטרור, מציאות שבאה מתוך העבריינות הכי גדולה שיכולה להיות ומתחילים להתנהל חקיקתית מולה. זה כשלעצמו כפי שהיה מעודד את הפרוטקשן, להערכתי גם יעודד את הטרור.

לכן מכל הסיבות אמרתי עד עכשיו, אני מציע באמת בכל כובד הראש לשוב ולבחון את מתן סמכות נוספת אולי לנשיא או לממשלה לפנות אל הנשיא ובזה לייתר את כל הדיון הזה.

היו"ר זאב אלקין :

תודה רבה. חברת הכנסת שקד. בקצרה כי אנחנו צריכים עוד להצביע.

נסים זאב :

יש הסתייגויות.

היו"ר זאב אלקין :

לא. אין הסתייגויות. זאת לא קריאה שנייה ושלישית אלא זאת קריאה ראשונה.

איילת שקד :

קודם כל, הערה לחבר הכנסת פייגלין. משנות ה-80 ראשי הממשלה לדורותיהם משחררים מחבלים. אני הייתי בת תשע עת הייתה עסקת גייבריל ואני זוכרת את קוזה אקמוטו משתחרר. זה נכון שיש בעיה מנהיגותית אבל היא לא רק של בנימין נתניהו אלא היא הייתה גם של אריק שרון וגם של שמעון פרס. לגבי רוב ראשי הממשלה, זאת המציאות.

ישראל חסון :

את גייבריל שחרר שמיר.

איילת שקד :

לא. פרס. בדקתי.

משה זלמן פייגלין :

צודקת.

איילת שקד :

שר הביטחון היה רבין וראש הממשלה היה פרס. זאת הייתה אותה עסקה שקוזו אקמוטו ואחמד יאסין שוחררו.

מאיר אינדור :

צודקת. שמיר היה שר החוץ.

איילת שקד :

אני אספר לכם איך נולדה הצעת החוק הזאת. חברת הכנסת סטרוק, חבר הכנסת אלקין, חבר הכנסת יריב לוין – שהיה אז בביקור אצל המשפחות שעוד לא היו שכולות - ואני דיברנו על מה אפשר לעשות לאחר החטיפה. חשבנו שלהחזיר את משוחררי שליט לכלא, זה שינוי אסטרטגי ועובדה שאנחנו רואים שצדקנו כי זה דבר שמאוד מאוד כואב לחמאס. בכל הדרישות שלהם הם דורשים לשחרר את אלה שהחזרנו לכלא. שמחנו לגלות שמשדד המשפטים בחכמתו הרבה הכניס לסעיפי השחרור תנאים שמאפשרים להחזיר אותם לכלא אבל אי אפשר היה להחזיר את כולם אלא רק להחזיר באופן סלקטיבי פר התנהגות אינדיבידואלית של אסיר כזה או אחר. אנחנו חושבים וסבורים שאם ארגוני הטרור – למרות שאנחנו רואים בימים האחרונים שהיגיון זה לא מה שמנחה אותם – ידעו שכל חטיפה מחזירה לכלא את כל מי ששוחרר עד היום, החטיפות האלה לא ישתלמו. אני מסכימה עם חבר הכנסת פייגלין שלא היינו צריכים להגיע למצב הזה ומשנות ה-80 אנחנו נמצאים במצב הזה בעל כורחנו, אבל מכיוון שאנחנו חיים את המציאות ובמציאות זה לא שאני חושבת שאיזשהו ראש ממשלה כזה או אחר לא ישחרר. בנימין נתניהו שבאמת כתב על זה ספרים רבים, על נגד שחרור חוטפים, בסוף מצא את עצמו עושה את אחת העסקאות הגרועות ביותר. אני לא בוטחת באף ראש ממשלה ולכן אני חושבת שזה כן איזשהו סוג של הרתעה משמעותית מול ארגוני הטרור שהם ידעו שכל האסירים ששוחררו עד היום, יכולים באופן גורף להיכנס בחזרה לכלא.

היו"ר זאב אלקין :

תודה רבה. נסים זאב.

נסים זאב :

אדוני היושב ראש, מהניסיון שיש לנו – לא הרבה, רק 15 או 16 שנים בכנסת - אני זוכר שבזמנו החליטה הממשלה, בתקופתו של שרון, להגביל את מספר השרים ל-18 אבל הנה יום אחד מצאנו את עצמנו עם ממשלה מורחבת עם 26 ואפילו 30 שרים, כן ירבו. משנים את החוק בהתאם לצרכים. תגידו, אתם חיים באשליה? אם עכשיו נביא איזו חקיקה ולא משנה איזה סוג של חקיקה, וחלילה וחס יהיה מצב של חטיפה של חיילים, אז ראש הממשלה באמת ישב מנגד ויחשוב שאין צורך לשנות את החקיקה? אני אומר לך שבמקרה כזה מחר בבוקר יש לנו את החקיקה.

איילת שקד :

לא. זה כלי בידיים של ראש הממשלה לאיים על ארגון טרור.

נסים זאב :

אם זה כלי, זה פשוט לעשות משחק מאותו כלי. אני לא מאמין לראש הממשלה. אם את שואלת אותי, הוא לא יעמוד בלחצים.

איילת שקד :

לכן אנחנו כאן.

יריב לוין :

יהיה יותר קשה.

נסים זאב:

יהיה יותר ביזיון כי ראש הממשלה ישב על הברכיים כדי להביא את החוק ואת שינוי החוק.

איילת שקד:

חברת הכנסת סטרוק, אלקין, לוין ואני, אנחנו נדאג שמשוחררי שליט לא יצאו מהכלא. זה התפקיד שלנו במובן מסוים. אנחנו עוקבים אחרי זה ונדאג שהם לא יצאו מהכלא.

נסים זאב:

אני אומר לך במה אני מאמין. יכול להיות שאני אצביע בעד אבל אני רק אומר לך שאני מכיר את המציאות.

אדוני, מה בעצם קורה? אומרים שמוציאים את הסמכות מהממשלה אבל לא מהשליחים שלה. זאת אומרת, יש נציג לראש הממשלה, יש נציג למשרד הביטחון ואלה הנציגים שבעצם אומרים לא חנינה אבל שחרור בלי חנינה.

היו"ר זאב אלקין:

לא.

נסים זאב:

זה מה שיקרה בפועל.

היו"ר זאב אלקין:

זה לא החוק. הוועדה הזאת היא ועדה מחזירה ולא ועדה משחררת.

נסים זאב:

אני מבין, אבל אדוני נאמר בסעיף מפורשות שזאת הוועדה המוסמכת.

היו"ר זאב אלקין:

היא מוסמכת להחזיר במקרה שמסלול ההחזרה הוא פרסונלי. לפי החוק הזה לממשלה יש סמכות להחליט שכל מי שהיא שחררה בעסקה הזאת, כולם חוזרים ולא משנה מה הם עושים. היא יכולה להפעיל מסלול קבוצתי כהחלטת ממשלה. הממשלה שהחליטה לשחרר, היא גם החליטה להחזיר בדיוק בצורה כפי שתיאר חבר הכנסת פייגלין. מי שהצמידו לו אקדח לרקה יכול לחזור בו. או לחילופין, אם היא לא רוצה להחזיר את כולם אלא פשוט להתעקש על התנהגות מסוימת, אותה ועדה תחליט כמו שזה קורה היום. הסעיף הזה של הוועדה הוא בפועל מה שמופעל היום. אני לא רציתי לחסום את האופציה הזאת, להחזיר רק חלק, אבל החידוש של הצעת החוק הזאת מאפשר לממשלה להחזיר את כולם. זה מה שלא מתקיים היום.

נסים זאב:

קיבלתי.

דבר נוסף. אני חושב שלהוציא את הסמכות מהנשיא, זאת טעות ואומר לך למה. בסופו של דבר גם אם משהו חושב שהוא בובה – אני לא יודע מי יותר בובה. אני אומר לך אדוני שיש אנשים שהם אפילו במעמד של שרים, ואני לא יודע אם הם לא בובות של המנכ"ל שלהם ושל העובדים המקצועיים שלהם. אנחנו יודעים איך המערכת עובדת. לא כל אחד עם סמכות יודע להפעיל את הסמכות שלו ולהשתמש בה, כולל ראש הממשלה. תשאל אותו אם הוא מתייעץ לפעמים. אני אומר לך שכאשר יש לך עוד מחסום של נשיא – ואני לא מכיר נשיאים בובות ואני אגיד לך למה, כי אני לא חושב שהנשיא הנבחר הוא בובה ולא הנשיא הנוכחי. יש להם עמדות, יש להם דעות ואני חושב שזה עוד סינון ועוד תקופה למחשבה שלנו ושנחנו נחשוב.

היו"ר זאב אלקין:

לכן אמרתי שאם הנשיא הנבחר היה מתנגד, הייתי שוקל את זה.

נסים זאב:

אני חושב שזה ביזיון להוציא את הסמכות בלי שום סיבה, רק כדי להראות אנחנו עושים משהו ושרוצים לחדש כאן משהו. לא מחדשים כאן שום דבר. אני חושב שזה כן נכון להשאיר את הנשיא לקבל החלטה ואדרבה, שהוא ישתמש בסמכות שלו לומר לפעמים לא, שזה לא נראה לו, או לבקש שייתנו לו עוד תקופת מחשבה.

מיכל צוק שפיר:

אפשר להשיב בשם בית הנשיא?

היו"ר זאב אלקין:

לא. כרגע הנשיא הנבחר עוד לא נכנס לסמכותו.

מיכל צוק שפיר:

יש את מוסד הנשיאות ואני מבקשת לומר את עמדתו.

היו"ר זאב אלקין:

כשיהיה נשיא נבחר בתפקידו.

מיכל צוק שפיר:

גם היום יש נשיא.

היו"ר זאב אלקין:

נכון, יש היום נשיא.

1

מיכל צוק שפיר:

אני רוצה בבקשה לתת את עמדת בית הנשיא. לבית הנשיא יש מעמד.

היו"ר זאב אלקין:

זכותי לאפשר לך לדבר או לא.

נסים זאב:

אני רוצה לדעת מה עמדת בית הנשיא. זכותי לשמוע מה עמדת בית הנשיא או לא? אני שמעתי כאן שבית הנשיא החליט לוותר. אני רוצה לדעת אם זה נכון או לא.

מיכל צוק שפיר:

ממש לא.

נסים זאב:

אני רוצה לדעת אם זה נכון.

היו"ר זאב אלקין:

אמרתי לך. כרגע הנציגה כאן מייצגת את בית הנשיא שהוא תחת סמכותו של הנשיא המכהן היום.

מיכל צוק שפיר:

יש מעמד למוסד כשלעצמו.

מאיר אינדור:

נסים, אתה לא מבין מה קורה.

נסים זאב:

אני יודע מה קורה.

מאיר אינדור:

גם אני יודע מה קורה. זה המקצוע שלי.

נסים זאב:

לא צריך להיות כל כך מקצועי כדי להבין שלפעמים אתה טועה.

מאיר אינדור:

יכול להיות שאני טועה, אבל אתה לא מבין מה קורה.

היו"ר זאב אלקין:

חברת הכנסת אורית סטרוק, בבקשה.

אורית סטרוק:

תודה. כמי שיזמה את החזרת המחבלים לכלא, מבחינתי כל הדיון הזה היה שווה כדי לשמוע ממך, אמי, שבעצם הליך השחרור של משוחררי הפעילות הוא לא שונה מהותית מהליך השחרור של מחבלי שליט. משוחררי שליט.

אני כן רוצה לבקש לדעת. עד שיזמנו את המהלך בעקבות החטיפה וההחזרה הסיטונית לכלא, למעשה האופציה הזאת לא מומשה כפי שהייתה צריכה להיות ממומשת. הראיה שפתאום נולדו 54 שאפשר להחזיר אותם. אמי אמרה כאן עכשיו שלאורך כל התקופה החזירו רק שישה.

איילת שקד:

ישראל, הרוצח של ברוך מזרחי, השב"כ לא ידע שהוא לא בסדר?

אורית סטרוק:

אני רוצה לדעת, ואני חושבת שחשוב שכולנו נדע.

היו"ר זאב אלקין:

כאשר משרד המשפטים ידבר, הוא יענה לך.

אורית סטרוק:

האם בקרב משוחררי הפעילות יש כאלה שהפרו את תנאי השחרור.

היו"ר זאב אלקין:

תזדרי.

אורית סטרוק:

עוד לא אמרתי מה דעתי לגבי החוק. אני לא רוצה לחזור על מה שאמר נסים לגבי חלוקת זמן דיבור, אבל תן קצת.

דווקא בגלל זה, דווקא בגלל ההתנהלות השערורייתית הזאת של הממשלה על אגפיה השונים, על שליחיה השונים, שלא ניצלה עד עכשיו את מה שיכלה הייתה לנצל, ובאמת צודקת אילת שיתכן שהיינו מצילים את החיים של ברוך מזרחי ועוד חיים של אנשים אחרים אם היכולות האלה היו ממומשות כפי שצריך, ועכשיו בעצם הימים האלה אני משוכנעת שחלק מהמשוחררים של הפעימות, אפשר היה להחזיר אותם לכלא ולא להזירו. דווקא בגלל כל מה שנאמר כאן על זה שבאמת ממשלה – ואני מסכימה – שתיכנע ללחץ ציבורי כמו שהיה בתקופה של קמפיין שליט תרצה לשחרר, מה שיקרה זה שהיא תצטרך לשנות את החוק הזה והיא תצטרך לעבור דרך הכנסת. בעניין הזה החוק הזה הוא דומה לחוק משאל עם שקידמנו כאן, גם כן פחות או יותר באותו פורום של חברי כנסת שכל עניינו הוא לייצר עוד חגורה, עוד שליקעס, עוד מסננת, עוד איזושהי מערכת שהממשלה חייבת לעבור אותה לפני שהיא הולכת לצעד הנפשע הזה של שחרור מחבלים כי ברור שמי שיעמוד מולנו ויראה את החוק הזה יגיד שהוא לא רוצה שישחררו לפי החוק הזה אלא הוא רוצה שישחררו בכלל ולכן הוא ידרוש שחרור בכלל אבל צריך יהיה לעבור דרך הכנסת כדי לבטל את זה.

אני מסכימה שהעיקר הוא מה עושה הממשלה אבל גם לכנסת יש מה לומר ולכן אני מהיוזמים של הצעת החוק.

היו"ר זאב אלקין:

תודה רבה. ישראל.

ישראל חסון:

אני שומע כאן את הדיון ואני חושב שיש כאן ניסיון אמיתי לתת איזושהו פתרון לאיזושהי בעיה ולבעיה קוראים החטיפות והתנהלות המנהיגות שלנו. אלה שתי הבעיות. אני חושב שהמנגנון שאתם מציעים כאן הוא מנגנון שבצורה כזו או אחרת יהפוך להיות ניצחון לטרור ואני רוצה להסביר את עצמי בשנייה ורבע.

לטרור אין שום מטרה להכריע אותנו. אין לו שום מטרה ואין לו שום יכולת להכריע אותנו צבאית. הוא צריך לערער על אושיות הממשל, על אושיות הערכים של החברה, על כל הסולם והסדר שאנחנו בונים אותו. תראו, אין לנו עסק עם צד פסיבי שאנחנו יוצרים משהו והצד השני יושב ואומר שהוא מקבל, שזאת גזרה משמים. הצד השני, ברגע שהוא יפעל בעניין הזה, בסופו של דבר הוא יכפה עלינו לקעקע את מה שיצרנו. אני חושב שאתם מציעים כאן כלי שבעיני הוא לא רלוונטי לבעיה. הבעיה היא הערכים אצלנו. הבעיה היא היכולת שלנו לעמוד ברמה הערכית כי את החוק הזה, אם עכשיו אני הייתי הצד השני, זה היה התנאי הראשון שלי - אתה תשחרר לי אותו בחנינה.

אורית סטרוק:

לכן זה חייב לעבור דרך הכנסת.

ישראל חסון:

בסדר. הוא יעבור. שלא תהיה לך טעות, הוא יעבור.

איילת שקד:

הוא לא יעבור. בכנסת הזאת יש רוב מוחלט נגד שחרור אסירים. גם מהמשאל.

ישראל חסון:

אילת, תקשיבי. לפעמים אסור לשים לעצמנו רף שאנחנו לא בטוחים שנעבור אותו. אני אומר לך כי מה שיעמוד כנגדך בכנסת, זאת אותה החלטה של ממשלה שרוצה לעשות את זה. את בסרט אחר. אתם שמים כאן רף שהוא בא ממקום טוב ולפי דעתי הוא רק יכשיל אותנו. לטעמי הוא יכשיל אותנו. לטעמי הוא ייתן ניצחון לטרור. אי אפשר להחליף את הערכים. חקיקה לא תחליף ערכים. ברגע שיש לך מנהיגות רופסת, חקיקה לא תחליף ערכים.

היו"ר זאב אלקין:

אבל זה למעשה נכון לגבי כל חוק שעובר בכנסת.

ישראל חסון:

לא. לא כל חוק הוא ברמה של ערכים.

היו"ר זאב אלקין:

תודה. מאיר, דקה.

מאיר אינדור:

בכל חקיקה זה לעטס. עוד לעטס ועוד טלאי ועוד טלאי. כך זה בכל חוק. אני רוצה להציג ממד נוסף. יש כאן נשים שכיהנו בגופים למען צדק לנפגעי אלימות מינית נשית. יש עשרה ארגונים שעוסקים בזה. אני רוצה שלנגד עיניכם יהיו משפחות שכולות שיושבות בבית, אפילו אין להן כוח לבוא לדיונים, והן פגועות מפני שהמחבל האישי שלהן שוחרר. זה נזק פסיכולוגי והוא יושב כמשקע מעבר לכותרות.

בוודאי שזה טלאי על טלאי. אם המנגנון הזה בא לעשות איזשהו צמצום אלה שנמצאים בחוץ, הרווחנו. אני כלוחם שנפצע במלחמות ישראל, בשבילי כל מחבל בכלא.

היו"ר זאב אלקין:

מאיר, הסתיימה הדקה. השורה התחתונה. מה העמדה שלכם?

מאיר אינדור:

אני מבקש להכניס את נושא הבדיעבד. יש לי את כל הנימוקים המשפטיים שיכולים לשכנע אתכם אבל מקוצר הזמן לא אעשה זאת עכשיו. זה מאוד יהיה חשוב.

היו"ר זאב אלקין:

מרב. שלוש דקות.

אורית סטרק:

בוא נתחיל עם כל התנאים. למה לא הכנסתם אותם חזרה לכלא?

מרב מיכאלי:

קודם כל, אני מודה למאיר שעשה את ההשוואה לנפגעי תקיפה מינית ויעידו כאן גם חברת הכנסת שקד וגם מנכ"לית משרד המשפטים שראינו אך לפני שבוע בוועדת החוקה, בחוק של אילת, שרוצה לא לאפשר שחרור לפני תקופה. בקיצור, החמרת השחרור אם בכלל וחנינה על פשעים חמורים מאוד. מדובר בדיוק בנפגעות ונפגעי תקיפה מינית. ההקשר היה ברור. דובר שם בדיוק על נפגעי עבירה ועל המשפחות של נפגעי העבירה ועל המשפחות של נרצחים. דווקא מהמקום הזה, אין מה לעשות, אנחנו חברה שצריכה לשמור על איזונים ואני מתחברת לדבריו של ישראל. כל הזמן יש תחושה של היסטריה. המון הצעות חוק שמגיעות כל הזמן לשולחן הכנסת, במיוחד בכנס האחרון, משדרות תחושה של היסטריה, שמדינת ישראל רק מחפשת איפה היא תסתום עוד פרצה ועוד פרצה.

אנחנו לא סומכים מספיק על עצמנו, על המערכת שלנו. ברוך השם עם כל הקשיים אנחנו מתמודדים מאוד בהצלחה, עם הטרור שניצב לפתחנו ולפעמים הוא מאוד גרוע ומאוד מאיים, אבל האופן שבו אנחנו כל הזמן מאבדים עשתונות ומחפשים איך נחמיר את הענישה פה ונחמיר את הענישה פה, ובמחירים שהם שינוי המבנה הקונסטיטוציוני שלנו, שזה דבר שהוא פוגע בנו לטווח ארוך והוא מערער את היציבות השלטונית של מדינת ישראל. אתם הגדרתם כאן את חוק המשילות. זה מערער את היציבות השלטונית, זה מערער את הסדר הציבורי במובנים העמוקים ביותר וזה לא באמת נדרש.

אני מתנגדת לשחרור אסירים. אני אגיד אחרת. אני מתנגדת לשחרור אסירים, מחבלים ושלא מחבלים שלא במסגרת הסכם שלום. במסגרת הסכם שלום, זה הדבר הכי חשוב או לפחות אחד הכי חשובים שיש לעשות. שלא במסגרת הסכם, זה דבר מזיק בצורה בלתי רגילה לכל הצדדים. הממשלה הזאת לצערי עשתה זילות משחרור אסירים. זה כן דבר שגם ממשלות קודמות עשו וגם ממשלות הנחשבות לפחות מהשמאל, אבל הממשלה הזאת עשתה בזה זילות עצומה ולכן זה חלק מהסיבה להיסטריה הזאת. מי שישלם את המחיר הזה, זה רק אנחנו. לא חאמס, לא חיזבאללה, גם לא הפת"ח אלא רק אנחנו.

לכן אני מפצירה בחברי וחברות הוועדה לא להצביע בעד החוק הזה.

היו"ר זאב אלקין:

תודה רבה. הבהרת את עמדתך. כידוע בסיעה שלך יש גם אנשים שחושבים אחרת, אבל זאת בהחלט זכותך.

אני מודה לכל חברי הכנסת. אני מודה ליועצת המשפטית של הוועדה על ההכנה של הנוסח לקריאה ראשונה. כמובן לקראת קריאה שנייה ושלישית אנחנו נמשיך - בהנחה שהוועדה תאשר את זה - בהידברות מול הממשלה לגבי הפרטים שעדיין נשארו פתוחים.

אני מביא את החוק כפי שהוקרא להצבעה. אני מביא את החוק להצעה בקריאה הראשונה. מי בעד?

הצבעה

בעד – רוב

נגד – מיעוט

הצעת החוק אושרה

היו"ר זאב אלקין:

תודה רבה. הצעת החוק אושרה.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:00.